

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

Cap. VII. Quænam de peccatis & animi perturbationibus, nobisque ipsis
victoriæ sint obtinendæ, vt cum perfectissima præparatione ad
Communionem accedamus: & ingentia præmia iis victoribus in eadem ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-39652

CAPVT VII.

QVAENAM DE PECCATIS, ET ANIMI PER-
turbationibus. nobisq; ipsis victoria sint obtinenda, vt cum
perfectissima preparatione ad Communionem acce-
damus, & ingentia præmia ijs victo-
ribus in eadem Communione
reddi.

V PLEX sanctissimi Sacramenti prædicta cognitio, per
Meditationes scilicet eius mysteriorum, aut per experimen-
tum affectuū eius in sacra Communione, animas requi-
rit puras, & corda munda: nam *an maleuolam animam non in-
troibit sapientia, nec habitabit in corpore subito peccatis;* & b
Beati sunt mundo corde; quoniam ipsi Deum videbunt; non in
altera vita tantum, sed etiā in hac perfectā scilicet illā cognitione, quæ in ea cō-
ceditur, tam in Meditatione & Contēplatione, quā in suauitate, & expe-
rimento eius, quod suscipitur. Ex quo fit, vt prima dispositio, quæ procu-
randa est ad has gloriosas cognitiones obtinendas, (secundā subiequēte per
experimentum in ipsa Communione) debeat esse conscientie puritas, cor-
disque mundiciēs. Nam si Manna communis *omnis saporis suauitatem*, nisi iustis; quo-
rum voluntati palatoq; ita seruebat, vt eum perciperent, quem volebant:
ed quod illi Dei voluntati, palatoque seruiret: quanto magis credendum
est, Manna hoc cœleste non communicare mirabilem suorum saporum fru-
ctuumq; spiritualium multitudinem, ac varietatem, nisi iustis, qui seiplos
diuinæ voluntati exequenda addicant, & mancipent? Neque enim absque
mysterio, tantum dixisse credendus est Dominus: *neminem scire hoc Manna,*
nisi qui accipit. non verò addidisse: quemcunque recipientem, illud cogno-
scere: Nam si malè paratus aliquis illud accipiat, non gaudebit eius diuitijs
ac thesauris. Ac propterea promissio huius Manna solum facta est *Vincens,*
suo scilicet hostes, strenue contra eos pugnando; & quod magis erit strenua
pugna, & victoria gloriores; ed maior erit mensura huius Manna, & sua-
uitatum, & fructuum, qui cum eo præbentur.

§. 1. *Triplex victoria sacram Communionem præcedere debet.*

A D huius rei declarationem est aduertendum: triplicem victoriam
nos disponere perfectissimè ad Manna (quod iustorum est cibus) de-

L. 1. 1. 1.

M m m

gultan-

a Sap. 1. 4.
b Mat. 5. 8.c Sap. 16. 21.
Iustis &
Vincensibus
vtilis Sacra
Communione

Apo. 2. 17

I.
Victoria
peccatorum
mortalium.

a Exod. 14.
:8.

b Apoc. 2.10

c 1. Cor. 11.
28.

Sess. 3. c. 7.

Confessio.

Vel certe
Contritio.
d Matt. 22.
12.

e 1 Reg. 4.
31. 10.

gustandum: neminem verò dignè illud degustare posse, qui minimum non obtinuerit primam, quia maximos suos hostes, omnia scilicet peccata capitalia, per Sacramentum Pœnitentiæ vicerit. Quemadmodum enim Manna non fuit Israelitis datum, donec ex Ægypto discederent, rubrumque mare traicerent, in quo ita omnes eorum hostes submersi sunt, ut a nec unus quidem *superfuerit ex eis*: ita diuinus hic cibus non prius peccatoribus datur, quam malum suum statum deserant; omnesque iniquitates & peccata in pœnitentiæ mari demergant. Nam priusquam Dominus noster victori promitteret Manna absconditum, dixit Episcopo, cum quo loquebatur, ut *bpœnitentiam ageret* de suis peccatis, & repelleret hostes suos: nam sine hac victoria ipsum non fore dignum tali cibo: ideoque obtulit ille ipse Dominus se contra eos *pugnaturum gladio oris sui*. Non enim satis est, eos in pœnitentiæ mari demergere, sola peccatorum contritione; sed necesse est, ut idem ipse Dominus per os Sacerdotis eos iugulet gladio sui diuini verbi; absolutione scilicet Sacramentali, quâ præcedat omnium integra Confessio: iuxta præceptum quod Apostolus intimauit, cum dixit *e probet seipsum homo, & sic de pane illo edat & de calice bibat. Qui enim manducat & bibit indignè, iudicium sibi manducat & bibit: non diiudicans corpus Domini*, nec illud ab ordinario pane discernens. Cum autem dixit *probet*, & *examinet seipsum*: significat, (quemadmodum Catholica Ecclesia sentit, & in Concilio Tridentino declarauit) eam probationem necessariam esse, quæ fit in Sacramentali Confessione: quam Christus Dominus in eum finem instituit, nisi in aliquo raro casu: quo & Communicatio vrgeret, & non adesset Confessarius. quia tunc Contritio sufficeret; aut talem diligentiam ad eam consequendam adhibere, ut prudenter existimaret se eam obtinuisse. Alioquin, si ad cœleste hoc conuiuium accedas, aperte tibi conscius quod non habeas Dei gratiam: dicit tibi Dominus, quod infelici conuiuiæ illi: *d amice quomodo huc intraisti non habens vestem nuptialem?* meritoque contremiscere potes: ne statim iubeat ministros suos, *ligatis manibus & pedibus, mittere te in tenebras exteriores; ibi erit fletus & stridor dentium*: eò quod immundis dentibus tuis ausus sis sumere panem vitæ, & simul iudicium tuæ condemnationis æternæ: sicut fur & homicida aliquis, qui in suam domum iudicem inducit, in cuius conspectu aliud crimen edit atrocius. sic enim ipsemet ad se adducit eum, qui ipsum suspendet; puniendo pro meritis delictum illud cum cæteris. Memor esto e *Arcam* testamenti, quæ prodigiosè alias Habraum populum in bellis & pugnis protegebat, cum in Dei sui gratia & fauore manerent; eandem fuisse maioris eius ruinae occasionem, cum illam in castra sua adferri curarunt, existentes peccatores, ut intelligas: quemadmodum com-

munio

municio bene sumpta ministrabit tibi arma ad vincendos Dæmones ita eandem male sumptam fore occasionem magnæ ruinæ, & vt ab illis deualteris.

QVOD si copiosiori diuini huius Manna dulcedine frui velis : alij quoque eius hostes sunt depellendi. qui etsi adeo magni non sint, valde tamen sunt noxij : multitudo scilicet peccatorum *venialium*, & inordinatæ carnis *passiones*, ad voluptates & delicias quinque sensuum propendentis. Si enim huiusmodi sensuum oblectationibus te subicias : etiamsi Sacramentum sumas, manebis aridus, & speciali refectione priuatus, quam bene sano & purgatæ animæ palato, ipsum recipientibus solet communicare. Recordare quod antiquum illud Manna, non fuit datum Hæbreis statim atque mare rubrum transierunt, sed postquam tota farina, quam ex Ægypto secum acceperant, erat consumpta. noluit enim DEVS utroque cibo eos simul vesci. Quis enim iustus est, qui cum aliquo tempore in captiuitate Ægyptiaca tanquam Diaboli mancipium propter peccatum manserit, etiamsi inde per pœnitentiam liberetur, non secum farinæ aliquid acceperit, qua per dies aliquot quasi pascatur? Farina Ægypti sunt odores & vestigia, quæ remanent ex vita præterita; & res illa delectabiles, quibus amor proprius fouetur & nutritur: quales sunt loquacitates, ioci, & profana solatia. Quam farinam si adhuc retinere velis, cogita te huius Manna suauitatem non experturum; aut si hac refici & recreari velis : necesse esse, farinam illam proijcere & consumere. Nam (Sanctus Bernarnus ait) non posse in eodem corde coniungi carnis & spiritûs delicias; nec mundi farinam & Manna cœlestis; nec vult DEVS ancillam filium in domo serui sui Abraham ludere cum Isaac : quæ vox risum significat; ac propterea dicit *feice ancillam & filium eius*. Quæ autem est hæc ancilla nisi ipsa caro? & quis eius filius; nisi amor proprius? uterque autem propendet ad farinam suam, sensuum scilicet delicias: sed necesse est vtrumque ex animæ domo eijci, si remansurus in ea sit Isaac, risus scilicet & lætitia spiritus. Et quamuis Abrahamo graue esset hoc exequi: dixit tamen illi DEVS: *non tibi videatur asperum super puero & ancilla tua, vt illos à te separes: quia ego sum qui id fieri precipio.* & statim, (quod esset ad obediendum promptissimus) voluntatem propriam vicit, vt expleret diuinam. Vince tu quoque tuam, quæ adeo inclinatur ad indulgendum carni; & amoris proprii illecebras; vt particeps esse possis illius Manna quod tibi communicabit DEVS in hoc conuiuio.

SEDE vltèrius adhuc est tua victoria progressura: dando operam, vt cordis etiam *distractio*nes vagationesque vincas: quæ valde etiam

2.
Etiam venialium & passionum.

Farina Ægypti.

Serm. 2 de Ascensione.

f Gen. 21. 9.

Mundus cum Deo coniungit nequit.

3.

Denique di-
fractionum
§ Præu. 23. 1

impediunt laporem illius Manna, eò quòd relaxent, & effundant medita-
tionem, ad illum percipiendum disponentem: Nec minus importuni ho-
stes esse solent *stultæ cogitationes*, quàm affectiones inordinatæ. De
vtrisque enim dixit Sapiens: *g quando sederis ut comedas cum principe: diligen-
ter attende, quæ appositæ sunt ante faciem tuam; & statue cultrum in gutture tuo.*
quasi dixerit: cum accedis ad comedendum cum Principe cœlesti in
mensa huius sanctissimi Sacramenti, diligenter attende, quem illud intra se
continet, penetrans ad id quod in illo Manna est absconditum; & cultro
discretæ Meditationis illud diuide: neque enim integrum debes deuorare,
sed simultamen mortificationis cultrum immitte in guttur tuum, vincens
teipsum, distractiones tuas & affectus inordinatos, & sensuales carnis tuæ
appetitiones iugulans: vt dignus sis suauitatem degustare huius cibi cœlestis
qui est alimentum hominum mundo mortuorum; sed viuientium Deo mor-
tuorum amori proprio; sed viuientium diuino, mortuorum sibi ipsis; sed
Christo viuientium: vt locum in te habeat, quod Sanctus Paulus ad Co-
lossenses scripsit: *h mortui estis: & vita vestra abscondita est cum Christo in Deo.*
Si enim CHRISTVS Dominus noster absconditus est, & quasi res quædam
mortua, & in ipso Sacramento sepulta, vt tuus fiat cibus: æquum est, vt teip-
sum etiam tanquam mortuum geras, per tui ipsius mortificationem: & ab-
scondas te per meditationem cum ipso Christo in DEO: vt abscondito eius
Manna frui possis.

§ 2. *Victoriæ aliæ magis particulares.*

HÆ sunt victoriæ quæ in genere precedere debent sacram Com-
munionem; quæ eò vtiliores erunt, quò fuerint magis particulares.
harum itaque aliquas magis in particulari indicabimus. *Prima* erit
vt ipso die sacræ Communionis studeas ita gulam superare, vt omnino
ieiunus ab omni cibo & potu accedas: vt intelligas Christum Dominum
nostrum debere esse primum ac præcipuum animæ tuæ cibum: pro cu-
ius amore & reuerentia renunciare debeas cuicumque carnis delecta-
tioni.

DEINDE eodem die singulari cura ac diligentia debes *sensua-*
litas stimulos vicissè; ita vt à præcedenti nocte nulla præcesserit cul-
pa, quæ corpus & animam maculet. Dedecet enim eodem die ad Com-
munionem accedere, quo graue aliquod lethale peccatum est admis-
sum, & quidem multò magis si fuit inhonestum. Imò suadent sancti,
expedire, vt etiam à Communionem abstinenceatur, quando præce-
dente ipsa nocte aliqua huius generis, etiam sine culpa, accidissent. Pu-
rissimi enim & castissimi agni caro, nec contingenda est, nisi à pura & casta
carne. licet in hoc merito amplectendum sit prudentis Confessarij confi-
lium.

h Coloss. 3. 3.
Cum ab-
scondito
Christo te
absconde.

1.
ieiunus.

2.
Mundus.

3.
S Thom. 3.
p. q. 80 ar. 7.

lium. Effet verò magnum quid semper ad Cõmunionem nõ solum à corporalibus cibis ieiunum accedere, sed etiam à peccatis venialibus, ita vt illo die in nullum ex malitia, & sciens ac volens incidisses.

ACCEDENDVM est etiam omnibus mundi pompis deuictis, & punctis prophani honoris quoad locum, vestes, & externum apparatus, qui vanitatis potiùs, quàm religionis intuitu adhibetur. nam in præsentia Dei uiuentis, quicumque magnus est, debet se paruum iudicare, & qui magis est humilis, ille est maior, & qui tunc puncta & respectus huius mundi obseruat, non adfert secum dispositionem quæ Christo placeat. Cum autem conuiuium hoc exhibeatur ex eodem pane, eodemque Sacramento interiùs & exteriùs, vt omnium inter se vnio & coniunctio conseruetur: rationi consentaneum est, eo modo ad aliud accedere, quod dixit Ecclesiasticus. *a quanto magnus es, humilia te in omnibus, quoniam magna potentia Dei solius, & ab hominibus humilibus honoratur.* si itaque in mundo quidem sis magnus, sed in tuis oculis paruus, honorabis DEVM: Deusque ex te honorabitur, non ob tuam magnitudinem, sed ob humilitatem, quam cum illa coniungis.

ACCEDENDVM etiam est ad Communionem sacram, ita deuicta mutabilitate & inquietudine corporis, vt toto tempore, quo ibi sit manendum, ante & post Communionem sit quis in corpore & spiritu, cum ea decencia & reuerentia interna & externa, quam & conuiuium, & princeps ipse, qui inuitat, requirunt: nam & hoc ad humilitatem pertinet. Propterea enim dixit ipse Saluator, *b cum inuatus fueris ad nuptias, recumbe in nouissimo loco.* recumbere enim quietem significat, nouissimus verò locus reuerentiam & humilitatem prodit. Hæc autem ostendenda est actibus adorationis externæ; flectendo scilicet, aut prosternendo se, saltem spiritu, coniunctis manibus, & oculis nunc in terram defixis, sicut ille publicanus; nunc in ipsum Dominum iam iam appropinquantem. Hæc omnia collegit S. Ioannes Damascenus hisce deuotissimis verbis: cum omni timore, & conscientia pura, & indubitali fide accedamus, & veneremur ipsum omni puritate animæ & corporis. Accedamus ei desiderio ardenti, manus in crucis modum formantes, crucifixi corpus suscipiamus, & apponentes oculos, & labia, & frontem; diuinum carbonem concipiamus, vt ignis in nobis desiderij assumens ex eo carbone ignitionem, comburat peccata nostra; & illuminet corda nostra, vt participatione diuini ignis igniamur & deificemur.

DENIQUE vincendæ sunt omnes tentationes, non solum quæ verè tendunt in malum, sed etiam quæ in imperfectum: quærendo in ipso Sacro & Communionem non tuum honorem aut præmium præcipue; neque propriam delectationem, etiam spiritualem; sed ipsius Dei gloriam, & vnio-

3.
Humilis.

a Eccl 3. 10.

4.
Cessans modestia.

b Lu. 14. 10

Lib 6. q. Fi-
dei 14.

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

nem charitatis cum ipso met Domino, tuisque proximis: peccatorum tuorum teniam, ventationum victoriam, à lapsu præseruationem, & in virtutibus omnibus augmentum, & vsque ad mortem perseuerantiam: Communionem ipsam iam ad vnum, iam ad alterum horum finem; aut omnes simul applicando. Vt verò omnes hos fines memoria retineas, uti poteris septem petitionibus precatationis Dominicæ, in quibus septem hi fines valde excellenter continentur.

Septem petitiones.

Victoria sui.
c Cant. 5. 5.

OMNES hæ victoriæ in ea generali includuntur, qua quis seipsum vincit & abnegat perfectissima mortificatione: qua exornauit se sponsa, ut exiret obuiam dilecto suo, cum ille pulsaret peteretque aperiri sibi. nam, cum illa ex aliqua ignauia à surgendo se excusaret, eam tandem vicit: tantaque myrrhæ abundantia sese inunxit, ut ipsamet diceret: *currexi ut aperirem dilecto meo: manus meæ stillauerunt myrrham, & digiti mei pleni myrrhâ probatissima.* His verbis significans omnes eius potentias, ac sensus suauissimè produxisse perfectissimæ mortificationis opera: vincendo ipsam, non solum in rebus magnis, sed etiam in r. animis, quæ à perfectione Christiana aliquo modo degeneret: imò etiam in multis licitis, quas sine culpa potuisset accipere. illas tamen etiam eo solo nomine, ut se ipsam vinceret & abnegaret, ad eò repudiat, ut ipsi digiti vsque ad extremitatem pleni essent myrrhâ: ac proinde summam haberent puritatem; non solum ab aliqua macula, sed etiam à ruga & imperfectione omni. In cuius signum: etiam si Sacerdotes manus lauerint, ac digitos, antequam sacrum inchoent; iterum in medio sacri, digitorum extremitates abluunt, ut ea cæremonia (quemadmodum ait S. Dionysius) prædictam puritatem & munditiæ significent, quæ continuanda est & augenda, vsque ad dilecti ipsius ingressum. ut ipsa domus & hospitium, quo recipitur, ad eò sit mundum & fragrans: ut in eo habitando oblectetur.

De Eccl. Hierar. c. 3.
Ablutio manuum.

§. 3. *Quæ præmia ijs reddantur, qui cum prædictis Victorijis communicant.*

VT magis animeris ad pugnam, & prædictas victorias obrinendas, audi præclarissima præmia, quæ Christus Dominus noster victenti promittit, ac re ipsa dignè communicanti impertit. Nam cum dixisset a *Vinctenti dabo Manna absconditum*, subiungit, *& dabo illi calculum candidum: & in calculo nomen nouum scriptum, quod nemo scit, nisi qui accipit.* Quis autem est iste calculus candidus & pretiosus, nisi ipse Christus? qui simul vicem subit ipsius Manna, quatenus cõuiuas suas nutrit, ac delectat; & calculi candidi, ob spem, quam præbet æternæ vitæ, innitentem diuitijs spiritualibus, quas communicat? Ad cuius intelligentiam est aduertendum, consueuisse olim Iudices, sua suffragia dare candidis & nigris calculis siue lapillis: Candidum dabant in fauorem Rei, quâdo absolutum & liberum dimittebant; ni-

2 Apoc. 2. 17.
Vide ibi Riberam, & Vireas.
Calculus candidus.

gro verò contrarium ferebāt suffragium. Et eodem modo in Electionibus ad officia & dignitates Reipublicæ, lapillis & calculis huiusmodi utebantur: imò etiam ad ipsos computus: prosperos item dies cõputabant candidis calculis; tristes verò & aduersos nigris. Ita Perſius: *Hunc Mairne diem nura meliore lapillo, Qui tibi habentes apponit candidus annos.* Quæ res, cum omnibus fidelibus illius tẽporis cognita eſſet: voluit Chriſtus D. N. ea ratione declarare ſtudium & fauorem, quem vincentibus exhibiturus eſſet, dans illis calculum candidum ſimul cum Manna: ſe ipſum ſc. quaſi pignus certum, quod quantum in ſe eſt, ſententiã proferat abolitionis, & approbationis, beneuolam valdè ac fauorabilem; qua peccata illis condonat; & æternas inferni pœnas remittit; ipſosq; eligi & approbat ad ipſi in cœlo corregnandum. Ac propterea etiam datur tanquam calculus *computatorius*, vt infinita ipſius merita & ſatisfactiones, tanquam titulum allegare poſſint, ad præmia donaq; cœleſtia impetranda. Cuius merita quia non ſunt ſufficienter remunerata, ſeipſum hic nobis tradit, vt ea poſſimus æterno eius Patri proponere, petentes, vt in nobis illa remuneret. Datur etiam candidus lapillus tanquam in ſignum, quod recipiens, ſperos ducet dies, annosq; fœlices: expendens eos in Dei ſui obſequio cum magna cordis lætitia, & pace, ac ſecuritate conſcientiæ, cuius *teſtimonium* (vt Apoſtolus dixit) *eius erit gloria & ſolatiũ*, tanquam pignus habens, q̄ ſit à Chriſto approbatus, & ad cœleſtis regni hæreditatẽ acceptus: iuxta illud Eccleſiæ: *futura gloria nobis pignus datur.* Et quamuis hoc diu perduret, ac perſeueret, non eſt tamen dies magis proſper ac dignior, qui candido lapillo notetur: quàm ipſa dies fœlicis alicuius communionis, quando ſcilicet ipſemet Saluator actualiter eſt intra ipſum cor, hoc munere fungens, vt ſuum conuiuam ſecurum reddat. tunc. n. optimè impletur illud Salomonis: *c ſecura mens quaſi iuge conuiuium.* Huc accedit q̄ Chriſtus D. N. ſimul det tale pignus q̄ nõ obtinget illi *niger* calculus, qui ſolet improbis, qui à Dæmone ſuperatur, obtingere, in ſignũ reprobationis, vitæq; infeliciffimæ, & calamitoſiſſimæ, quã ſunt æternũ ducturi; & quorũ dies futuri ſunt tristes & ærumnoſi: ratio deniq; vltima, quã reddituri ſunt, ad eò miſera: vt propter eã incurrant tẽporalẽ & æternã mortẽ: & cum peccatores in die Iudicij, in totius mũdi cõſpectu nigrũ recipiant ſuã dãnationis calculũ: eò q̄ hoſti ſuo ſe ſubiecerint: Iuſtus tale pignus habeat, q̄ ſit recepturus abolitionis ſuã calculũ candidũ, & q̄ ſupremus Iudex tribuet eis d *regnũ* q̄ p ſuis Electis *preparatũ eſt ab origine mundi.* O victoriã cœleſtẽ, q̄ ad tale diſpoſuit cõuiuũ! o fœlicẽ comestionẽ, qua fœlix ad eò calculũ accipitur! o anima, quæ præ timore dãnationis tuæ es anxia, & vt tuã ſaluationẽ ſecuriorẽ reddas valdè ſollicita, ſi certiffima eius pignora, q̄ in mortali hac vita haberi poſſũt, habere deſid eras: vince te ipſã, vt digna efficiaris, quæ di-

uinu m

Satyra. 2.

I.

b 2. Cor. 1. 17

c Pro. 15. 15
Calculus
niger.

d Mat. 25 34

uinum hoc Manna sumas, cum quo dabitur tibi calculus candidus, qui de vita æterna, ad quam suspiras, securam te reddat. Ipsius enim Domini illud est verbum; *si quis manducauerit ex hoc pane, uiuet in æternum; & qui manducauerit meam carnem, iam habet uitam æternam; quam non auferet tibi, si perseueraueris, sed & auxilium dabit ad perseuerandum.*

2.
fl. Tim. 1. 5.
Charitas.

SED quoniam hæc adeo gloriosa, non ipsi soli Christo Domino Nostro, eiusque solis meritis ita innituntur, ut nostra excludant, & industriam ac laborem nostrum: fit, ut simul cum diuino hoc Manna alius etiam nobis detur calculus candidus, qui semper permaneat in anima Iusti uincens, puritas scilicet vitæ, candor castitatis, & splendor gratiæ simul cum innocentia & sanctitate: quæ virtutes omnes ac dona, quæ illam comitantur, efficiunt. Quis autem candidior potest esse calculus, aut pretiosior, quam fit *charitas*, quæ *finis est precepti*, & obedientiæ, quæ illi paretur: in qua fundatur sententia, quæ pro nostra saluatione fertur: Hæc enim dat nobis interiora pignora ad eam obtinendam, nomine & titulo bonorum operum, quæ tanquam lapides sunt computatorii: propter quos dabitur nobis cælum: totque gloriæ gradus, quot illæ habent meritorum. Hæc spem nobis facit, quod simus bonam ratione reddituri; cum à nobis exigetur, facitque dies nostros letos, annos hilares, & consolationes valde solidas, ac cordiales. Hæc nos à nigris calculis liberat, repellens à nobis praua opera, inconstantiam ac timiditatem, quæ nos tentationibus subiiciunt. Hæc denique (ut S. Augustinus ait) discernit inter Filios Dei, ac Filios Dæmonis; & qui illam habent, *sicut nix sunt candidi*, & qui illa carent, sicut carboni sunt nigri.

Tract 5. in
Epist. 5. 10 a.

g Thre 4 7.

5.

Epist. ad Da-
masium quæ
incipit LXX
Lib. 33. c. 7.

g Isa. 28. 16.

1. Pet. 1. 6.

h Cant. 8. 7.

i Rom. 8. 35.
Carbuncu-
lus arboris.

SED multo adhuc plus candidus hic calculus significat: nam ex mente S. Hieronymi & aliorum Doctorum, est pretiosus lapis CARBUNCULUS, de quo iam diximus. qui (ut Plinius refert) solet esse candidus, sicut candet ferrum, cum valde accenditur in foco: & refert Christum D. N. qui *gladius est* valde probatus & pretiosus: qui admirando lumine nitet, ardetque inuictæ charitatis igne, qui, cum sacra Communione animæ coniungitur, eam dat pretioso alterius carbunculi dono: forti scilicet charitate, ardente, & splendente, valdeque simili ipsius Christi charitati: ita ut *hæc aqua multa non possint extinguere tantam charitatem, nec flumina obruere illum*: quia adeo erecto & infracto animo ex hoc sumpto cibo erit: ut cum Apostolo dicat: *i quis nos separabit à charitate Christi?* siue ab ea, qua ipse nos persequitur; siue, quam nos ad illum habemus. Et quis diuisionem faciet inter cibum sumptum, & eum qui sumpsit, postquam ex utroque factum est vnum? si igitur Christus in sacra Communione me fecit vnum secum; quis nos ab inuicem separabit? certus sum ob hæc pignora, quæ ipsemet Dominus in hoc cibo mihi tribuit, quod creatura nulla poterit me separare à charitate, quam mihi cum illo

communicat, ad ipsum enim spectat hanc vnionem conseruare, quam ipsemet fecit. Aliqui etiam Doctores, per calculum hunc candidum intelligunt margaritam, seu gemmam, cuius pretium olim erat inestimabile: præcipue cum duæ valde similes inueniebantur, quas VNIONES appellabant. Et quamuis certum sit Christum D. N. esse vnica[m] k *margaritam* singularem infiniti precij & valoris, cum qua nulla alia in omnibus æquari possit: est tamen eius charitas adeo immensa, vt veniat ad Sacramentum ad faciendos vniones adeo excellentem sanctitatem communicanti iusto tribuens, vt in ea valde ipsi assimiletur; & per vnionem amoris fiant vterque tanquam duæ margaritæ & vniones valde sibi similes. Quamuis præcipue huiusmodi vniones in magna æqualitate & similitudine faciat inter ipsos iustos; hos cum illis ita vniedo, vt sint tanquam cor vnum & anima vna, propterea quod panis, quem sumunt, sit vnus; & Manna, quod gustant, vnum; & vnus lapis viuus, à quo omnes hanc vnionem accipiunt.

SED vterius adhuc extendit se magni Dei nostri liberalitas, dum vincens promittit, simul cum Manna & calculo candido, se daturum in calculo *nomen nouum* scriptum tantæ excellentiæ, quod nemo scire possit, nisi qui accipit. Et quoniam nomina, quæ DEVS imponit, non sunt inania, sed plena excellentia, quam significant: pro eodem reputatur dare illis *nomen* & dare excellentiam, qua illos honoret. Sed videamus quænam hæc sint nomina, vt ea & æstimare nouerimus, & procurare, nosque dignos reddere, qui illa accipiamus.

QVOD vt intelligas, aduerte; in calculo candido verbi diuini incarnati, præcipua tria nomina admirabilia esse scripta. Primum est nomen in *Iesu*, quod significat *Saluatorem*; quemadmodum Angelus declarauit beatissimæ Virgini & n. *S. Iosepho*, quod nomen etiam fuit illi in Circumcisione impositum; ed quod sanguine suo pretioso saluos erat factururus, & redempturus homines, liberando eos à suis peccatis; & pœnis æternis, quas illis erant promeriti. Secundum nomen fuit *CHRISTI* quod *vnctum* significat; quo nomine illum propheta compellarunt, ed quod futurus esset supremus Rex, & summus sacerdos & omnibus gratijs o *Spiritusq;* diuini donis *siue mensura vnctus*: Tertium nomen fuit illi *FILII DEI*; ob vnionem Hypostaticam, ob quam primogenitus est, & in omnibus æterni Patris hæres. quemadmodum eius Pater declarauit in Baptismo, voce illa de cælo, qua dixit p *Hic est filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui*. Hæc tria nomina sunt noua, quia nullus ante ipsum Saluatorem, in ea qua ipse excellentia illa habuit. Quæ excellentia adeo est infinita, vt ipsemet solus, qui ea accepit, eam cognoscere & æstimare possit. Sed quamuis nomina sint tria, aliaque innumera sub eis lateant, ex omnibus ra-

Plinius lib.
9. c. 29.

k. Ma. 13. 46.

Charitas
Dei &
proximi.

Apoc. 2. 17.

m Luc. 1. 31.
Ep. c. 2. 21.
n Mat. 1. 1. 21

IESVS.

Christus.

o Ioan. 1. 14.
Ep. c. 3. 34.
Filius Dei.

d Mat. 3. 17.

men hē vnam nomen, sicut vnus est is, cuius illa sunt. nam vnunquodque illorum alia duo in se includit: & cum omnibus ad sanctissimum Sacramentum venit: iustis que in sacra Communione sese tradit, vt participes eos faciat magnalium, & excellentiarum, quæ in his nominibus continentur; ita vt & ipsi eorundem nominum sint participes.

.1
q. 1. Cor. 1. 30

IESVS.

NAM primū ibi datur nobis calculus candidus cum dulcissimo nomine IESVS, facit enim officium Saluatoris, salutem & sanctitatem, quam nobis comparauit, nobis applicando. Itavt ibi sit nobis quæ *iustitia, & sanctificatio, & redemptio*; & modo quodam proprium ipsum nomen nobis attribuit, quatenus cooperatores suos fecit, ad ipsam nostram salutem. Quamuis enim solus ipse Iesus sit præcipuus noster Saluator; at cum eius auxilio & gratia vnusquisque saluat ac r̄ *sanctificat seipsum*: potestque salutem & sanctificationem aliorum adiuuare.

1. I. Ioan. 3. 3.
Eccl. 2. 10.

2.

Catechesi
Mystagogi
ca 4.
Christus
(Den 122. 13
Psal. 80. 17)

FACIT etiam nos participes nominis CHRISTI, à quo omnes vocamur Christiani: & per Communionem (quemadmodum ait S. Cyrillus Ierosolymitanus) vocamur Christophori: quia Christum ferimus. Cuius nomen propter *unctionem*, quam significat, est quasi vnguentum per omnes animæ potentias effusum, quas donis & virtutibus, oleoque deuotionis ac lætitiæ spiritualis vngit. Nam ex viua *petra* quæ in hoc Sacramento est, *oleum & mel* fluit, quod recreat & vngit suscipientes: vt fiant spirituales Sacerdotes, Reges, & Prophetæ in virtute eius, quem intra se ipsos gerunt.

3.
1. I. Ioan. 3. 1
Filius DEI.

DENIQUE participes nos facit supremi nominis FILIORVM DEI, quod tanti facit S. Euangelista Ioannes, cuius excellentias indicauimus initio primi Fractatus; & eius indicium est hæc Sacramenti sumptio, siquidē datur nobis panis proprius Filiorum, qui consistit in amore, reuerentia, & obedientia erga cœlestem nostrum Patrem: Qui complacet sibi in nobis, quemadmodum in Filio suo naturali, propter quem accipit nos in Filios adoptiuos.

u. Isa. 62. 2.
Sponsa
Christi.

PPÆTERE o noua sponsæ & amicæ nomina, quæ idem Rex cœlestis animabus ipsum suscipientibus attribuit: illud in singulis earum adimplendo, quod de sua Ecclesia dixerat: *uocabitur tibi nomen nouum quod os Domini nominabit. Et eris corona gloria in manu Domini, & Diadema regni manu Dei tui: non vocaberis vltra Derelicta: sed vocaberis voluntas mea in ea.* Vbi autē melius hoc expletur, quàm in feruenti cōmunionē, quando anima tanquam sponsa, cum suo sponso coniungitur: qui hōnori sibi ducit coronam suam ei tanquam Reginae, ac victrici imponere: & vt intelligat se ab ipso amari: ac proinde se teneri ad ipsum omni suo affectu & voluntate redamandum. illud verò maiorem adfert admirationem, quòd hæc nomina semper dicantur noua, nam quotiescunquē fit Communio, modò cum spiritu fiat,

ea renouat hic Dominus tanta animi letitia: atque si tunc primum ea imponeret, confirmans & augens excellentias, quas cum illis tribuit.

OMNIA denique illa præclara, quæ de hoc diuino Sacramento eiusque nominibus hæcenus diximus, aded sunt excelsa & stupenda, & desiderium, quo ipse Saluator tenetur, vt eorum participes efficiamur, aded est vehemens, vt, ad nos ad idem studium ac desiderium animandos, adiecerit illa verba *nemo scit nisi qui accipit*: quasi diceret, date operam diligentem, vt ea obtineatis: ipsa experientia percepturi, quantum illa valeant, absque luce enim & amore, qui cum illis communicatur, impossibile est ea integrè cognoscere, sicut dictum est.

CAPVT VIII.

CAVSÆ ET RADICES NON PROFICIENTI
ex frequenti Communione, & earum
remedia.

INCREDIBILI Sathanas prosequitur odio sacram Communionem, cum cernit insignes fructus, qui ex eius frequentatione possunt prouenire, & hacira excitatus renouat contra eos, qui illam frequentant, persecutionem, quam excitauit in ipsum Christum D.N. cum per eius hostium os protulit illa verba: *Mittamus lignum in panem eius, & eradamus eum de terra uiuentium*: quasi diceret: (vt declarat S. Hieronymus) siquidè seipsum uiuum panem appellat: uenite, erucifigamus panem hunc ligno: vt ibi moriatur, quasi qui toxicum, quod est uenenatum cuiusdam arboris succus, in panem mittit, vt comedentem occidat. Quid itaque existimas, Sathanam facere, cum agis de Communionem sumenda: nisi quod trabem quandam, siue crucem in pane ponat, quem sumere disponis: omnem mouens lapidem vt amarum & insipidum eum tibi reddat, & preparationem ipsam grauem faciat, ac onerosam, vt vel omnino abstineas, vel ita malè preparatus sumas, vt qui alias est panis uitæ, occasionem tibi præbeat mortis: quemadmodum Iudæ: de quo scriptum est, quod b post buccellam introiuit in eum Sathanas: vt eum penitus perderet, si tamen superius posita documenta seruaaueris: in caput hostis eius consilium conuerteris. coniungens scilicet lignum crucis Christi, cum hoc diuino pane, nam considerans, quanta ille pro te pertuleat in cruce: panis hoc ligno transfixus vitam tibi adferet, salutem & fortitudinem: & sic adferet commodum. At si crucem Christi horreas, laborem fugias, c. s. q. (vt Apostolus ait) tibi uenter Deus non mirum erit, si horrore & fastidium panis huius concipias, qui mortem crucis representat, aut ita sumas, vt nihil sumendo proficias. Et hinc incipies agnoscere occultas causas, & radices unde exigua aded profectus & fructus tibi pueniat,

Nnn 2

qui

4.

Sathana o
dium in Sa-
cram Com-
munionem.
a Ier. 11. 19.
ibidem.

b Ioa. 13. 27

c Phil. 3. 19